SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 352/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. L., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. N., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 41/2007 a jeho rozsudkom z 8. októbra 2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 17/2009 a jeho rozsudkom z 11. novembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2010 doručená sťažnosť Ing. J. L., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. N., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 41/2007 a jeho rozsudkom z

8. októbra 2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 17/2009 a jeho rozsudkom z 11. novembra 2009.

Zo sťažnosti a z príloh vyplýva, že sťažovateľ *«bol držiteľom karty č. 5415 9700 0027 1413 vystavenej odporcom, spoločnosťou S., a. s., so sídlom: B., zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č.: 601/B (ďalej len „odporca“). Pri vykonávaní platieb touto platobnou kartou sa ako overenie totožnosti majiteľa používal podpis majiteľa platobnej karty (ďalej len „platobná karta“)».*

Sťažovateľ uviedol, že *„dňa 3. 7. 2006 zistil, že mu bola odcudzená platobná karta a následne bezprostredne informoval o tejto skutočnosti odporcu a miestny útvar polície. Keďže dňa 2. a 3. 7. 2006 došlo k niekoľkým transakciám uskutočneným neoprávneným držiteľom, sťažovateľ najprv reklamoval u odporcu uvedené transakcie dňa 4. 7. 2006 a po tom, čo neuspel, podal proti odporcovi žalobu na Okresnom súde.“.*

Okresný súd v konaní na návrh sťažovateľa proti S., a. s., B. (ďalej len „odporca“), o zaplatenie sumy 43 232 Sk s príslušenstvom vedenom pod sp. zn. 17 C 41/2007 rozhodol rozsudkom z 8. októbra 2008 tak, že zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľovi sumu 17 452 Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 14 % ročne od 1. januára 2007 do zaplatenia. Vo zvyšku návrh sťažovateľa zamietol ako nedôvodný.

Sťažovateľ poukázal na to, že okresný súd v predmetnom rozsudku *«rozdelil škodovú udalosť na dva samostatné prípady:*

V prvom prípade zúčtovanie peňažných transakcií z 03. 07. 2006 na čerpacej stanici J. H., pri ktorej sa kupujúci identifikoval ako „J.“, považoval za nesprávne zúčtovanie platobnej karty odporcom, pretože nebola splnená podmienka preukázania totožnosti oprávneného držiteľa zhodným podpisom mena na potvrdenke POS terminálu s podpisom oprávneného držiteľa na platobnej karte. V dôsledku tejto skutočnosti tak vznikla odporcovi podľa § 24 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o platobnom styku“) povinnosť vykonať nápravu v zúčtovaní.

V druhom prípade peňažné transakcie z 2. a 3. 7. 2006 na čerpacích staniciach na Z. a v P. vykonané pred nahlásením straty peňažnej karty odporcovi, pri ktorých sa neznáma osoba snažila napodobniť na potvrdenkách POS terminálu podpis sťažovateľa, subsumoval pod ustanovenia § 25 ods. 1 Zákona o platobnom styku. Okresný súd odôvodnil toto právne posúdenie veci tým, že k zneužitiu platobnej karty došlo pred nahlásením jej straty, kedy nesie zodpovednosť sťažovateľ. Okresný súd z doložených potvrdení POS terminálov z oprávnených transakcií, pri ktorých sa zakaždým podpisoval iným spôsobom, vyvodil, že nebolo možné spoľahlivo posúdiť mieru jeho zhodnosti s podpismi na troch sporných termináloch a preto súd určil, že za odčerpanie finančných prostriedkov je v danom prípade zodpovedný sťažovateľ.».

Na základe sťažovateľom podaného odvolania krajský súd ako odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej (zamietajúcej) časti potvrdil.

Sťažovateľ namieta, že *„rozhodnutím Okresného súdu a Krajského súdu v tejto veci došlo k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu, pričom v rámci porušenia tohto práva osobitne poukazujeme na porušenie práva Navrhovateľa na rozhodnutie súdu v zmysle relevantnej právnej normy a porušenia práva na odôvodnenie rozhodnutia súdu“.*

V súvislosti s tým sťažovateľ poukázal na to, že *«Okresný súd a Krajský súd rozhodli o veci výlučne na základe ustanovenia § 25 ods. 1 Zákona o platobnom styku, ktoré upravuje zodpovednosť za stratu a krádež platobnej karty v závislosti od toho, či k oznámeniu krádeže alebo straty došlo pred alebo po uskutočnení neoprávnenej transakcie. Náležite pritom však nezohľadnil ustanovenia § 21 ods. 10 Zákona o platobnom styku o povinnom preukazovaní totožnosti pri použití platobnej karty a § 331, 373 a 375 zákona č. 513/1991 Z. z. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodného zákonníka“), z ktorých vyplýva, že ak dlžník plní svoj záväzok prostredníctvom tretej osoby, zodpovedá tak, akoby svoj záväzok plnil sám, ak tento zákon neustanovuje inak.*

Keďže navrhovateľ spochybnil oprávnenosť vykonania zúčtovania sporných platieb odporcom a upozornil odporcu na odcudzenie platobnej karty a keďže odporca mal v danom prípade objektívnu zodpovednosť, odporca niesol aj dôkazné bremeno - t. j. bol povinný preukázať, že sporné transakcie boli vykonané v súlade so zákonom a platne a účinne uzavretými zmluvami medzi odporcom a sťažovateľom. Odporca však sťažovateľovi nepredložil žiaden dôkaz a to najmä nepreukázal, že platobnú kartu použil oprávnený držiteľ a že pri použití platobnej karty si odporca splnil všetky povinnosti (najmä povinnosť overiť totožnosť držiteľa platobnej karty).

Splnenie povinnosti overiť totožnosť držiteľa platobnej karty odporca voči sťažovateľovi zabezpečuje prostredníctvom tretích osôb, s ktorými ma uzavreté zmluvy o prijímaní platobných kariet. V prípade, že dôjde k porušeniu povinnosti zo záväzkového vzťahu spôsobenom treťou osobou, je u povinnej osoby vylúčená zodpovednosť len v prípade, keď je u nej vylúčená zodpovednosť podľa § 374 a tretia osoba by takisto podľa tohto ustanovenia nebola zodpovedná, keby oprávnenej strane bola priamo zaviazaná namiesto povinnej strany. Z uvedeného tak vyplýva zrejmá a nepochybná objektívna zodpovednosť odporcu, čiže odporca zodpovedá aj za porušenie povinnosti predajcom.

Odporca bol teda povinný preukázať, že konkrétny predajca, u ktorého bola použitá platobná karta, si splnil všetky svoje povinnosti vyplývajúce mu z príslušnej zmluvy, t. j. že predajca vykonal kontrolu zhody medzi podpisom držiteľa platobnej karty na potvrdenke POS terminálu a s podpisom na platobnej karte a že sa tieto podpisy zhodovali. V prípade, ak sa podpisy na potvrdenke POS terminálu nezhodovali s podpisom na platobnej karte, predajca bol povinný požiadať držiteľa platobnej karty o preukázanie svojej totožnosti. Ak meno a priezvisko uvedené na platobnej karte nebolo zhodne s menom a priezviskom uvedeným v doklade totožnosti, predajca bol povinný kontaktovať Autorizačné stredisko.».

Podľa tvrdenia sťažovateľa *„namiesto jednoznačného preukázania splnenia svojich povinností odporca požadoval od sťažovateľa preukázanie zhody medzi jeho podpisom na platobnej karte a podpisom na sporných potvrdenkách z POS terminálov. Keďže predmetná platobná karta bola odcudzená, takýto dôkaz nebolo možné predložiť.“.*

Sťažovateľ namieta, že *„napriek tomu, že odporca nepreukázal riadne overenie totožnosť držiteľa platobnej karty pri vykonávaní sporných platieb platobnou kartou, Okresný súd a Krajský súd dospeli k záveru, že sťažovateľ nemá nárok na úhradu finančných prostriedkov zúčtovaných za uvedené platby.*

Posudzovaním prípadu sťažovateľa výlučne podľa § 25 ods. 1 Zákona o platobnom styku bez kontextu ustanovení Obchodného zákonníka Okresný súd a Krajský súd zbavil vydavateľa platobnej karty - banku zodpovednosti overiť totožnosti držiteľa platobnej karty pri vykonávaní platieb platobnými kartami.“.

Podľa sťažovateľa postupom okresného súdu a krajského súdu pri prerokúvaní a rozhodovaní o jeho návrhu, ako aj ich napadnutými rozhodnutiami došlo k porušeniu aj čl. 20 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti argumentuje tým, že *„Okresný súd v konaní v prvom stupni a Krajský súd v odvolacom konaní neposkytli vlastníckemu právu sťažovateľa žiadnu ochranu. Žalobu sťažovateľa v časti týkajúcej sa sporných bankových transakcií zamietli bez preukázania oprávnenosti týchto transakcií. Odvolali sa pritom výlučne na povinnosť držiteľa platobnej karty predchádzať jej zneužitiu, pričom vôbec nezohľadnili povinnosť vydavateľa karty overiť totožnosť osoby vykonávajúcej platbu predmetnou platobnou kartou pri odčerpávaní finančných prostriedkov z účtu držiteľa platobnej karty.“.*

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Okresný súd Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 17C/41/2007-89 a Krajský súd v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn.: 4Co/17/2009-133 porušili základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu a právo vlastniť majetok zaručené v čl. 46 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 08. 10. 2008, sp. zn. 17C/41/2007-89 a Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. 11. 2009, sp. zn.: 4Co/17/2009-133 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi priznáva súd náhradu trov právneho zastúpenia, ktorú sú Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave povinní vyplatiť na jeho účet do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal z toho, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov ustanovených v tomto zákone.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany

toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom ustanoveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

V súlade s princípom subsidiarity právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Sťažovateľ v petite sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 41/2007 a jeho rozsudkom z 8. októbra 2008 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 17/2009 a jeho rozsudkom z 11. novembra 2009.

Zákonnosť a ústavnosť postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 41/2007 a jeho rozsudok z 8. októbra 2008 boli preskúmané v odvolacom konaní krajským súdom, ktorý rozhodol o odvolaní sťažovateľa svojím rozsudkom z 11. novembra 2009.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity nie je oprávnený posúdiť v danom prípade vecnú nesprávnosť skutkových a právnych záverov uvedených v rozhodnutí okresného súdu, pretože to patrí do právomoci krajského súdu ako súdu odvolacieho. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti postupu okresného súdu v namietanom konaní a jeho rozsudku z 8. októbra 2008, pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Z ústavnoprávneho hľadiska bolo preto relevantné len preskúmanie namietaného postupu a rozsudku krajského súdu.

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd zdôrazňuje, že jeho ingerencia do výkonu právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade nezlučiteľnosti ich rozhodnutí a postupov, ktoré ich vydaniu predchádzali, s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (m. m. I. ÚS 236/03, IV. ÚS 164/04, IV. ÚS 216/05).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon.

Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, porušenie ktorého sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu teda predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite poskytne.

Ústavný súd v prípadoch, keď riešil problematiku možného porušenia základného práva na súdnu ochranu konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, konštantne zdôrazňuje, že právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo

rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno považovať za porušenie tohto základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06).

Ústavný súd poukazuje tiež na svoju štandardnú judikatúru, podľa ktorej nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvodené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Rovnako ako Európsky súd pre ľudské práva ani ústavný súd v zásade neskúma, či sú dôvody uvedené v sťažovateľom predloženom rozhodnutí vecne správne (vec Van de Hurk v. Holandsko 1994, správa Komisie vo veci Fouquet v. Francúzsko, Recueil I/1996). Je vecou ústavnej zodpovednosti celej sústavy všeobecných súdov, aby chránili zákonnosť spôsobom, ktorý je vecne správny, primerane odôvodnený, a nie je arbitrárny.

Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že základom argumentácie sťažovateľa je jeho nesúhlas s právnym názorom krajského súdu vysloveným v odôvodnení namietaného rozsudku, ako aj skutkovými a právnymi závermi, ku ktorým dospel.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

Sťažovateľ sa nestotožňuje so závermi krajského súdu uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku sp. zn. 4 Co 17/2009 z 11. novembra 2009, najmä s tým, že krajský súd podľa jeho názoru

- nerozhodol v zmysle relevantnej právnej normy [posudzoval prípad sťažovateľa výlučne podľa § 25 ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o platobnom styku“) *„bez kontextu ustanovení Obchodného zákonníka“*],

- nevysporiadal sa s viacerými podľa sťažovateľa podstatnými skutočnosťami a argumentmi (najmä v časti preukázania oprávnenosti zúčtovania sporných platieb platobnou kartou).

Pre účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal k sťažnosti pripojený rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 Co 17/2009 z 11. novembra 2009 a zistil, že krajský súd v odôvodnení najprv poukázal na obsah rozsudku okresného súdu, z ktorého okrem iného vyplynulo:

«Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 17.452,- Sk spolu so 14 % ročným úrokom z omeškania od 1. 1. 2007 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na ustanovenia § 10 písm. a), § 21 ods. 1, ods. 3 a ods. 4, § 25 ods. 4, § 26 ods. 1 a ods. 2 a § 25 ods. 1 zák. č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. o platobnom styku“) a bodom 4.29 a 4.31 Obchodných podmienok pre vydanie a používanie elektronických služieb a platobných kariet. Škodovú udalosť, ktorá spočívala v tom, že navrhovateľovi bola odcudzená platobná karta vydaná odporcom a boli mu s využitím tejto karty neoprávnene odčerpané peniaze z bankového účtu, rozdelil na dva samostatné prípady. V prvom prípade zúčtovanie peňažných transakcií z 3. 7. 2006 na čerpacej stanici J. H., pri ktorej sa kupujúci identifikoval ako „J.“, považoval za nesprávne zúčtovanie platobnej operácie odporcom v dôsledku čoho vznikla odporcovi podľa ustanovenia § 24 ods. 1 a ods. 2 zák. o platobnom styku povinnosť vykonať nápravu v zúčtovaní a odporcu zaviazal na úhradu odčerpaných peňazí z účtu navrhovateľa vo výške 8.000,- Sk a 9.452,- Sk. V druhom prípade peňažné transakcie z 2. a 3. 7. 2006 na čerpacích staniciach Z. a v P. vykonané pred nahlásením straty peňažnej karty navrhovateľom odporcovi, pri ktorých sa neznáma osoba snažila napodobniť na potvrdenkách POS Terminálu podpis navrhovateľa,

subsumoval pod ustanovenia § 25 ods. 1 zák. o platobnom styku, nakoľko došlo k zneužitiu bankovej platobnej karty neoprávnenou osobou falšovaním podpisu navrhovateľa na potvrdenke POS terminálu, kedy do oznámenia straty zodpovedá navrhovateľ ako oprávnený držiteľ za odčerpanie peňažných prostriedkov a náhradu týchto peňazí odčerpaných z účtu navrhovateľa tomuto neprizna1. Z doložených potvrdení POS terminálov z oprávnených transakcií vykonaných navrhovateľom je zrejmé, že sa podpisoval zakaždým odlišným spôsobom, z čoho vyvodil, že nebolo ani možné spoľahlivo posúdiť mieru jeho zodpovednosti s podpismi na týchto 3 sporných termináloch. Mal za to, že zhodnosť podpisov na platobnej karte a potvrdenke treba posudzovať relatívne a nie absolútne.»

Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa sa v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu uvádza:

„Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, pripadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S prihliadnutím na výsledky dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa považuje odvolací súd jeho skutkové zistenia a z neho vyplývajúce závery a právne posúdenie veci za úplné, vystihujúce podstatu prejednávanej veci, takže na doplnenie správnosti rozsudku netreba nič dodávať, keď námietky navrhovateľa v odvolaní sú len zopakovaním jeho prednesov v prvostupňovom konaní, s ktorými sa súd prvého stupňa dostatočne vysporiada1. Súd prvého stupňa vo veci vychádzal z prislúchajúcich právnych predpisov, ktoré postačovali k posúdeniu právneho vzťahu medzi účastníkmi, ako aj uplatneného nároku.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v napadnutej časti založil na závere, že medzi vznikom škody na strane navrhovateľa správaním sa odporcu nie je vzťah príčinnej súvislosti, lebo platby z účtu navrhovateľa v dňoch 2. a 3. 7. 2007 boli vykonané spôsobom, ktorý nevzbudzoval pochybnosti, že tak robí osoba oprávnená disponovať predmetnou platobnou bankovou kartou; nebol preto splnený jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu. Správne teda vychádzal z toho, že obchodník prijímajúci platbu platobnou kartou

prostredníctvom ktorého odporca plnil svoje povinnosti, nie je zodpovedný za nerozpoznanie podpisu napodobňujúceho oprávneného držiteľa na platobnej karte. Práve príčinná súvislosť medzi právnou skutočnosťou, za ktorú sa zodpovedá a medzi škodou je jedným z nevyhnutných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu i podľa Obchodného zákonníka a to bez ohľadu na to, či ide o zodpovednosť založenú na princípe zavinenia alebo bez zreteľa na zavinenie. Táto sa nepredpokladá, ale musí byt' preukázaná, a v tomto smere ide o otázku skutkových zistení. V danej veci vyvodený záver bol dostatočne podložený skutkovými zisteniami v konaní o tom, že zúčtovaním platieb vykonaných platobnou kartou v dňoch 2. a 3. 7. 2007 na čerpacích staniciach Z. p. a P., odporca (resp. obchodník) neporušili žiadnu svoju povinnosť a že v takom prípade za vzniknutú škodu podľa § 25 ods. 1 zák. o platobnom styku ako aj podľa bodu 4.31 Obchodných podmienok pre poskytovanie a používanie Elektronických služieb a Platobných kariet zodpovedá navrhovateľ. Navyše, čo sa týka podpisov navrhovateľa tieto boli zakaždým odlišné, a to aj na podpisových vzoroch, ktorými odvolací súd doplnil dokazovanie.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.“

Z citovaného vyplýva, že krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi, ako aj so skutkovým a právnym stavom ustáleným okresným súdom v rozsudku sp. zn. 17 C 41/2008 z 8. októbra 2008, na ktoré poukazuje.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu je dostatočné a zrozumiteľné a nemožno ho v nijakom prípade označiť za svojvoľné. Krajský súd vo väzbe na odôvodnenie rozsudku okresného súdu podľa názoru ústavného súdu dostačujúco vysvetlil, prečo v danom prípade za vzniknutú škodu zodpovedá sťažovateľ (absencia príčinnej súvislosti medzi vznikom škody na strane sťažovateľa a správaním sa odporcu), pričom ich závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. V nadväznosti na tento záver ústavný súd poukázal aj na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu

nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie rozhodnutie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Krajský súd sa podľa názoru ústavného súdu zaoberal námietkami sťažovateľa v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti daného prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu (súdu) alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu sú v danom prípade zlučiteľné so základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), súčasťou ktorej je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocesných princípov, resp. v spojení s ich porušením.

Pretože ústavný súd nezistil takú príčinnú súvislosť medzi namietaným rozsudkom krajského súdu, ktorá by zakladala dôvod na vyslovenie porušenia tohto základného práva, a základným právom sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva vyplývajúceho z čl. 20 ods. 1 ústavy. Preto aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, bolo bez právneho dôvodu rozhodovať o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010